

učinjena šteta, i da su za tu štetu odgovorni tuženi koji su protupravno spriječili normalno poslovanje brodom.

Obzirom na to prvostepeni sud nije ni trebao niti morao da posebno utvrđuje i raspravlja o prebojnom zahtjevu tuženih u pogledu štete koju su oni pretrpjeli time što brod nije poslovaao. Nitko ne može tražiti naknadu štete niti ju stavljati u preboj drugome, ako je odnosnu štetu proizročio svojim protupravnim postupkom.

Što se tiče prigovora u pogledu visine štete, prigovor žalbe takodjer nije osnovan.

Zahtjev za naknadu štete zasnovan je na činjenici da brod odredjeno vrijeme nije radio, i da je zbog toga tužitelju nastala šteta, koja se sastoji u gubitku onih zarada koje bi on kao poslovođa broda imao da je brod normalno radio. U ovu štetu ne ulazi samo čisti dobitak broda koji bi se imao dijeliti medju suvlasnicima nakon odbitka svih troškova, već i ona zarada koju bi tužitelj kao zapovjednik broda imao da je bilo nastavljeno normalno poslovanje s brodom. U ovu štetu prema tome spada i tužiteljeva zarada koju bi on ostvario u vidu plaće kao zapovjednik broda, bez obzira što je on ujedno i suvlasnik broda.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 2.XII 1968.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Tomislav Haramustek, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarova odgovornost - Vozar ne odgovara za štetu prouzrokovanu stanjem robe koju je primio na prijevoz - Vozar odgovara za pravilno slaganje, pričvršćivanje i osiguranje robe u kamionu - On je ovo dužan izvršiti u granicama mogućnosti s obzirom na stanje robe u kakvom ju je primio na prijevoz - Ako postoji mogućnost da je šteta nastala dijelom zbog slabog stanja, a dijelom zbog slabog osiguranja robe u vozilu, vozar odgovara razmjerno šteti koja je prouzrokovana nedovoljnim osiguranjem

Kupac je kupio od prodavaoca nekoliko komada tekstilnih strojeva. Strojevi su bili dati na prijevoz kamionskom vozaru. Na odredištu je utvrđjeno da su strojevi oštećeni. Kupac tuži prodavaoca kao prvotuženoga, a vozara kao drugotuženoga. U tužbi navodi da su strojevi bili slabo osi-

gurani u kamionu.

Prvostepeni sud je odbio tužbu protiv prodavaoca, a udovoljio je tužbenom zahtjevu u odnosu na vozara.

U obrazloženju presude navedeno je da sud drži da je drugotuženik u cijelosti izvršio sve dužnosti u smislu ugovora o kupoprodaji od 31.VIII 1967. u vezi s demontažom strojeva i njihovog utovara u kamion. Kako je među strankama ostalo sporno što se ima smatrati pod demontiranjem strojeva, provedeno je u tom pitanju vještačenje, pa je sud utvrdio da se pod demontiranjem strojeva ima smatrati odvajanje strojeva od temelja i od ostalih priključaka, a ne i skidanje nogu. Prevoznik odgovara za svaku štetu koja nastane na robu za vrijeme prijevoza, dakle od časa preuzimanja na prijevoz do časa isporuke, osim ako dokaže da je do štete došlo uslijed više sile, ili uslijed naravi same robe. Zbog toga je prvotuženik bio dužan poduzeti potrebno da predmetnu vrlo osjetljivu robu za vrijeme prijevoza zaštiti od svakog oštećenja. Iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da je bio istrgnut veći dio čavala koji su strojevi bili pritijeni za pod kamiona, i to upućuje na zaključak da vozar nije teret dovoljno pažljivo pričvrstio u kolima, što je nesporno on sam vršio. Dalje sud nalazi da teret nije bio povezan, što takodjer smatra propustom prvotuženoga vozara. Ovi propusti vozarovi imaju za posljedicu da se on ne može osloboditi od odgovornosti za nastalu štetu samo zato što je tužitelj pristao da se strojevi prevoze bez skidanja nogu. Visina nastale štete je dokazana i sud nije smatrao potrebnim da ju posebno utvrđuje.

Drugostepeni sud je ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje iz slijedećih razloga:

Prvostepeni sud je ispravno utvrdio da je predstavnik tužitelja kao primaoca bio prisutan kod utovara, da je on predao strojeve na prijevoz prvotuženiku, i da je izričito pristao na to da se noge ne skidaju sa strojeva, ali da to ipak ne oslobadja vozara od odgovornosti za nastalu štetu, jer je on vršio pričvršćivanje strojeva za pod vozila, što da je izvršio nedovoljno, tj. s prekratkim čavlima, koji su ispadali i svijali se, kao i što je propustio izvršiti povezivanje strojeva radi sprečavanja pomicanja i prevrtanja.

Uz te prilike vjerojatno su za nastanak sporne štete odgovorna dva razloga: 1. propust skidanja nogu sa strojeva i utovara strojeva u sanduke, i 2. propust ispravnog učvršćenja strojeva u vozilu, koje bi ih zaštitilo od pomicanja i prevrtanja.

Za prvi propust i za njegove posljedice ne može odgovarati prvotuženik, jer je tako odlučio tužitelj, koji je strojeve predao na prijevoz prvotuženiku i koji je u prijevoznom ugovoru fingirao i kao primalac pošiljke.

Naprotiv za drugi propust i za njegove posljedice može odgovarati tužitelju prvotuženik, koji je nesporno vršio pričvršćivanje strojeva o pod vozila, i koji je propustio izvršiti i njihovo povezivanje.

Prvostepeni sud međutim nedovoljno obrazloženo uzima da je taj drugi propust prvotuženikov uzrokovao cjelokupnu štetu, i da zbog toga prvotuženik odgovara tužitelju za naknadu cjelokupno utužene štete, jer nije uzeo potreban obzir na mogućnost da je i prvi od navedenih uzroka mogao u nekoj mjeri pridonijeti nastanku štete.

Zbog toga je činjenično stanje u ovoj parnici ostalo nepotpuno utvrđeno, i zbog toga je uvažanjem žalbe valjalo prvostepenu presudu ukinuti u pobijanim dijelovima (drugi i treći odlomak izreke te presude) i predmet vratiti prvostepenom sudu radi nastavnog raspravljanja i donošenja nove odluke u granicama ukidanja.

U nastavku prvostepenog postupka prvostepeni sud će utvrditi da li je, i u kojoj mjeri je drugi od navedenih uzroka pridonio nastanku utužene štete, i u pozitivnom slučaju će utvrditi da li je i što je mogao i trebao učiniti prvotuženik u skladu s pravilima svoje struke da spriječi oštećivanje spornih strojeva u stanju u kojem su mu bili predani na prijevoz. Prema utvrđenim okolnostima konkretnog slučaja sud će odlučiti da li se prvotuženik nije trebao ograditi od odgovornosti za štetu koja bi mogla nastati pri prijevozu strojeva na opisan način, odnosno i da li nije trebao odbiti primanje strojeva na prijevoz u koliko bi pošiljalac inzistirao na prijevozu bez navedene ograde. Sud će nakon ocjene ovih tako utvrđenih činjenica odlučiti da li i u kojem iznosu odgovara tužitelju prvotuženik za naknadu utužene štete.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Povreda lučkog radnika na brodu - Nadležnost suda - Ako je do povrede došlo zbog neispravnosti brodske dizalice, za